

**Planul Național Strategic 2023 – 2027 – domeniile de intervenție care pot fi accesate
de către viitorii beneficiari**

Documentul programatic care cuprinde obiective clare pentru dezvoltarea agriculturii, industriei alimentare și a satului românesc este Planului Național Strategic (PNS) al României 2023-2027, aprobat de Comisia Europeană la data de 07.12.2022, program prin care fermierii români și agricultura românească vor putea beneficia de 15,83 miliarde de euro.

Spre deosebire de perioadele de programare anterioare, PNS 2023-2027 cuprinde instrumente de sprijin finanțate atât din Fondul European de Garantare Agricolă (plățile directe și intervenții sectoriale (măsurile pentru susținerea pieței), cât și din Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (politica de dezvoltare rurală). PNS prevede 89 tipuri de intervenții, incluzând 51 intervenții prin FEAGA și 38 intervenții prin FEADR urmărindu-se mutarea accentului de la conformitate către rezultate și performanță, pentru a atinge obiectivele europene și naționale. Totodată, PNS introduce un instrument de sprijin al fermierilor afectați de pierderi ale producției agricole prin care se acordă despăgubiri în caz de calamități.

Principalele intervenții din FEADR preconizate a fi implementate prin PNS 2023-2027 cu impact asupra fermelor de producție precum și previziunea fondurile alocate (mil. Euro) pentru fiecare dintre ele, în vederea atingerii obiectivelor de performanță stabilite pentru fiecare an până în anul 2029 sunt:

- DR-12 - Investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor recent instalați cu o alocare de 169,59 mil. Euro,
- DR-13 - Achiziții de utilaje agricole pentru sectorul vegetal, având o alocare de 100 mil. Euro,
- DR-14 - Investiții în fermele de mici dimensiuni, având o alocare de 108 mil. Euro,
- DR-15 - Investiții în exploatațiile pomicole, având o alocare de 151,38 mil. Euro,
- DR-16 - Investiții în sectorul legume și/sau cartofi, având o alocare de 151,38 mil. Euro,
- DR-17 - Investiții în sectoarele hamei și/sau struguri de masă, având o alocare de - 45 mil. Euro,
- DR-18 - Investiții în floricultură, plante medicinale și aromatice, având o alocare de 5 mil. Euro
- DR-19 - Investiții neproductive la nivel de fermă având o alocare de 11,76 mil. Euro
- DR-20 - Investiții în sectorul zootehnic având o alocare de 224,61 mil. Euro,
- DR-21 - Investiții pentru prevenirea răspândirii pestei porcine africane (PPA) având o alocare de 10 mil. Euro,
- DR-22 - Investiții în condiționarea, depozitarea și procesarea produselor agricole și pomicole având o alocare de 210,3 mil. Euro,
- DR-23 - Investiții pentru procesarea și marketingul produselor agricole în vederea obținerii unor produse alimentare și produse transformate, altele decât cele prevăzute în Anexa 1 a Tratatului de Funcționare a Uniunii Europene având o alocare de 164,9 mil. Euro,
- DR-24 - Investiții în tehnologii forestiere care îmbunătățesc reziliența și valoarea de mediu a ecosistemelor forestiere având o alocare de 86,64 mil. Euro.
- DR 26 - Înființarea sistemelor de irigații având o alocare de 102,42 mil. euro
- DR-27 - Crearea/modernizarea infrastructurii de acces agricolă având o alocare de 100 mil. euro

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

- DR-28 - Crearea/modernizarea infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural având o alocare de 201 mil. euro
- DR-29 - Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole având o alocare de 150 mil. Euro
- DR-30 - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri având o alocare de aprox. 250 mil euro,
- DR-31 - Contribuții financiare la plata primelor de asigurare având o alocare de 24,10 mil. Euro,
- DR-32 - Instrumentul de sprijin al fermierilor afectați de pierderi ale producției agricole – 73,80 mil. Euro,
- DR – 33 - Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol/pomicol 15,44 mil. Euro,
- DR-36 - LEADER - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității având o alocare de 500 mil. Euro

Pentru anul 2023 a fost publicat, atât pe site-ul MADR cât și pe site-ul oficial AFIR, *“Calendarul estimativ de lansare a sesiunilor de depunere a cererilor de finanțare aferente intervențiilor din cadrul Pilonului II din PS PAC 2023-2027”* unde sunt precizate perioadele în care se vor deschide sesiunile de depunere a dosarelor de finanțare pentru intervențiile programate în acest an.

Cod intervenție	Denumire Intervenție	Perioadă estimativă lansare sesiune (Săptămâna)	Alocare publică (EURO)
DR - 36	LEADER – Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității	13-17.11.2023	500.000.000
DR - 20	Investiții în sectorul zootehnic	27-30.11.2023	224.610.728
DR – 30	Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri	30.10-03.11.2023	250.691.764
DR - 27	Crearea/modernizarea infrastructurii de acces agricolă	30.10.-03.11.2023	100.000.000
DR - 28	Crearea/modernizarea infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural	30.10-03.11.2023	200.988.235
DR - 37	Transfer de cunoștințe	30.10-03.11.2023	1.800.000
DR - 15	Investiții în exploatațile pomicole	04-08.12.2023	151.383.527
DR – 22	Investiții în condiționarea, depozitarea și procesarea produselor agricole și pomicole	27-30.11.2023	210,3 milioane
DR - 25	Modernizarea infrastructurii de irigații	27-30.11.2023	400.000.000
DR - 26	Înființarea sistemelor de irigații	27-30.11.2023	102.421.176

INTERVENȚII SPECIFICE BENEFICIARILOR PRIVAȚI – FERMIERI

În această perioadă, este deschisă sesiunea de depunere dosare de finanțare pentru **DR-30 - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri** cu o alocare pe zona montană de aprox. 250 mil euro. Sesiunea de depunere este activă între **02.11.2023 și 31.01.2024** și are o alocare distinctă pentru zona montană în valoare de 75,2 mil euro.

În cadrul intervenției vor fi încurajați tinerii care dețin un nivel de pregătire profesională și competențe adecvate care să asigure gestionarea eficientă a exploatației prin elaborarea și implementarea unor proiecte durabile în zonele rurale. Tinerii care dețin formare și competențe adecvate vor asigura adaptarea la o agricultură rezilientă și inovativă prin promovarea tehnologiilor și tehnicilor de producție moderne cu impact redus asupra mediului și eficientizarea utilizării resurselor naturale și desfășurarea unei activități agricole competitive.

Exploatația agricolă trebuie să aibă dimensiunea economică de **minimum 12.000 SO**, respectiv **8.000 SO în zona montană și maximum 100.000 SO**;

Beneficiarii eligibili vor fi tinerii fermieri cu vârsta de până la 40 de ani inclusiv, care se instalează pentru prima dată ca „tineri fermieri” și nu au mai beneficiat de sprijin prin PNDR 2014-2020 sau PNS, indiferent de forma de organizare cu care vine pentru acordarea sprijinului.

Tânărul fermier poate deține baza de producție (suprafețe, animale, pasări și familii de albine) în limita consumului propriu definit, cu mai mult de 24 de luni înaintea depunerii cererii de finanțare, cu condiția de a nu fi beneficiat de sprijin din FEAGA sau FEADR. Prin urmare, solicitanții care figurează cu mai mult de 24 de luni înaintea depunerii cererii de finanțare, cu terenuri și/sau animale înregistrate în ANSVSA/ANZ/Registrul Agricol (în cazul păsărilor și animalelor mici necrotaliat) sunt eligibili dacă aceștia precum și terenurile și animalele aferente exploatației acestora pentru care solicită sprijin nu au beneficiat vreodată de niciun sprijin din fonduri europene (inclusiv subvenția APIA) pentru activitatea agricolă, respectiv din PNDR 2014-2020, precum și perioada de tranziție 2021-2022.

Toate cheltuielile prevăzute în Planul de afaceri pot fi eligibile, inclusiv costurile pentru capitalul de lucru, cadastrare, achiziționare de teren în procent maxim de 10% din valoarea sprijinului, cu respectarea legislației naționale și europene în vigoare.

Sprijinul public nerambursabil maxim este de 70.000 Euro. Rata sprijinului este de 100%.

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de sumă forfetară în două tranșe - 75% din cuantumul sprijinului la semnarea Contractului de finanțare și 25% din cuantumul sprijinului, în funcție de implementarea corectă a Planului de Afaceri, fără a depăși trei ani (pentru exploatațiile pomicole), de la semnarea contractului de finanțare.

În perioada 27-30.11.2023, se vor deschide sesiunile pentru depunerea dosarelor de finanțare pentru intervențiile **DR 20 Investiții în sectorul zootehnic** și **DR 22 Investiții în condiționarea, depozitarea și procesarea produselor agricole și pomicole**.

DR-20 - Investiții în sectorul zootehnic

Intervenția își propune să sprijine investiții noi și/sau de modernizare a fermelor zootehnice cu tot ceea ce presupun acestea, respectiv investiții în echipamente, adaptare la standarde, racorduri la utilități,

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

investițiile în condiționarea și/sau depozitarea, procesarea produselor obținute la nivelul fermei precum și investițiile în managementul adecvat al gunoiului de grajd (dotare și facilități moderne pentru depozitarea și aplicarea gunoiului de grajd și a nămolului de epurare, utilaje folosite pentru reducerea amprentei GES și amoniac, precum și tehnologii care contribuie la susținerea unei economii cu un nivel scăzut de carbon).

Investițiile în unitățile de procesare a propriilor produse vor fi tratate doar ca și componentă secundară în cadrul proiectului.

În această intervenție pe lângă investițiile specifice în fermele zootehnice vor fi sprijinite și acele investiții necesare pentru asigurarea bazei furajere aferentă fermelor zootehnice. Totodată, în vederea adaptării exploatațiilor de creștere a găinilor ouătoare de la sistemul de creștere în cuști îmbunătățite în sistem alternativ, se va crea o alocare separată la nivelul acestei intervenții în vederea modernizării/extinderii astfel încât să se poată facilita adaptarea la sistemul de creștere alternativ. Alocarea separată va fi avea la baza un % determinat de o analiză internă astfel încât alocarea să fie suficientă pentru cererea de astfel de investiții dar în același timp realistă astfel încât să poată fi consumată.

Beneficiarii eligibili sunt fermierii cu excepția persoanelor fizice, cooperativele agricole și societățile cooperative care deserveț interesele membrilor fermieri, grupurile și organizațiile de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare și recunoscute de MADR care deserveț interesele membrilor.

Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei exploatații agricole cu o dimensiune economică de **minimum 12.000 € SO**, solicitantul va figura în sistemul APIA/ANSVSA (după caz), anterior depunerii cererii de finanțare, cu forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin prezenta intervenție, trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției, nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea cererii de finanțare a exploatației agricole pe durata de execuție a contractului cu mai mult de 15%.

Alocarea financiară pentru această intervenție este de 224,6 mil euro, valoarea maximă a sprijinului public va fi de 2.000.000 euro/proiect iar în cazul proiectelor care își propun exclusiv simpla achiziție de utilaje și echipamente agricole , valoarea maximă a sprijinului public va fi de 300 000 Euro/proiect.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil va fi raportată la costurile eligibile per proiect și va fi de maximum 65% din costurile eligibile.

DR-22 - Investiții în condiționarea, depozitarea și procesarea produselor agricole și pomicole

Intervenția are în vedere investițiile realizate de IMM-uri, întreprinderi mari, dar și forme asociative în unități de depozitare/condiționare și/ sau procesare în vederea comercializării. Se vor finanța investiții pentru crearea de unități de procesare de capacitate mare pentru sectoarele legume-fructe, morărit, ulei, nutrețuri combinate. Aceste unități care își propun în primul rând procesarea, pot face și investiții de tip depozitare, condiționare. În acest sens, acest tip de investiții de importanță strategică vor avea plafoane mai ridicate în raport cu investițiile în alte sectoare.

Totodată, se vor finanța și investiții de modernizare a capacităților de depozitare, condiționare, procesare în special pentru cartofi, semințe de consum (cereale și oleaginoase), legume-fructe a căror capacitate de depozitare este insuficientă în raport cu producția obținută sau a căror capacitate de procesare în vederea obținerii de produse finite este insuficientă.

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

Beneficiarii eligibili sunt:

1. Forme asociative cu rol economic: cooperative agricole și societățile cooperative, constituite în baza legislației naționale în vigoare și grupuri și organizații de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare și recunoscute de MADR.

2. Alți operatori economici care se încadrează în:

-IMM-uri conform Legii nr. 346/2004 cu modificările și completările ulterioare, întreprinderi mari inclusiv fermieri care se încadrează în statutul de IMM/întreprindere mare

Alocarea financiară pentru această intervenție este de 210,3 mil euro iar valoarea sprijinului public nerambursabil pentru proiectele de investiții de modernizare va fi de maximum 3 mil. euro/proiect.

Valoarea sprijinului public nerambursabil pentru proiectele de investiții de înființare care își propun cel puțin investiții de procesare pentru sectoarele legume-fructe, industria de morărit, ulei și nutrețuri combinate, va fi de maximum 10 mil. euro/proiect. Pentru toate celelalte investiții de înființare sprijinul va fi de maximum 7 mil. euro.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil raportată la costurile eligibile per proiect va fi de 65%.

În perioada 20.11.2023 – 22.03.2024, potrivit Calendarului publicat pe site-urile MADR și AFIR, este preconizată lansarea sesiunii de depunere a Cererilor de finanțare aferente Intervenției **DR 37 – Transfer de cunoștințe.**

DR 37 – Transfer de cunoștințe

Obiectivul acestei intervenții constă în modernizarea sectorului agricol prin sprijinirea schimbului de cunoștințe și diseminarea rezultatului final între actorii implicați, în vederea asigurării unui flux optim de cunoștințe.

Alocarea financiară este de 1,80 mil euro, iar domeniile de formare profesională din cadrul intervenției DR 37 – Transfer de cunoștințe sunt următoarele: eco-scheme și cunoștințe în materie de mediu, climă și eficiență a utilizării resurselor în cadrul exploatațiilor agricole.

Beneficiarii eligibili sunt furnizori de formare profesională prin utilizarea costurilor unitare standard și a platformei online prin care se vor implementa proiectele de formare profesională.

Durata cursurilor va fi de 3 zile pentru primul domeniu și 5 zile pentru ambele domenii, inclusiv activitățile practice prevăzute, acestea adresându-se fermierilor din România. Pragul de calitate prestabilit este de 50 puncte.

În anul 2023, ultima sesiune de depunere a dosarelor pentru finanțare se va deschide în perioada 04-08.12.2023 pentru intervenția **DR 15 - Investiții în exploatațiile pomicole.**

DR-15 - Investiții în exploatațiile pomicole

Scopul investițiilor sprijinite în cadrul acestei intervenții este creșterea competitivității exploatațiilor pomicole prin dotarea cu utilaje și echipamente, înființarea de plantații pomicole, reconversia plantațiilor existente și creșterea suprafețelor ocupate de pepinierele pomicole. La nivelul intervenției sunt eligibile toate investițiile necesare atât reconversiei cât și înființării și modernizării plantațiilor pomicole.

Intervenția va contribui și la promovarea accesului fermierilor la utilizarea tehnicilor și tehnologiilor pentru gestionare riscurilor provocate de fenomenele extreme în contextul schimbărilor climatice.

Beneficiarii eligibili sunt fermieri cu excepția persoanelor fizice neautorizate, cooperative agricole și societățile cooperative agricole care reprezintă interesele membrilor fermieri, grupuri și organizații de

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

producători constituite în baza legislației naționale în vigoare și recunoscute de MADR care deservește interesele membrilor.

Alocarea financiară va fi de 151,4 mil euro, valoarea sprijinului public - **maximum 1.500.000 Euro/proiect**, cu excepția acelor proiecte care propun **achiziția de utilaje și echipamente agricole a căror valoare este de maximum 300.000 euro/proiect**.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil nu va depăși: 65% din costurile eligibile.

Pentru anul 2024 se preconizează lansarea liniei de finanțare pentru intervenția **DR-14 Investiții în fermele de mici dimensiuni**, prin care micii fermieri vor avea posibilitatea să acceseze fonduri europene pentru a-și dezvolta fermele. Intervenția DR-14 va înlocui, practic, fosta submăsură 6.3, prin care fermierii puteau accesa un sprijin forfetar de 15.000 de euro.

Micii fermieri pot primi fonduri europene în valoare de 50.000 de euro, însă vor fi nevoiți să și scoată din propriul buzunar 15% din această sumă, pentru partea de cofinanțare. În ceea ce privește condițiile de accesare, este important de precizat că ghidul solicitantului nu a fost elaborat încă, dar ca reguli generale, finanțarea se acordă fermierilor care au cel puțin 60 de luni de când sunt înregistrați la APIA, iar dimensiunea exploatației trebuie să se încadreze între 4.000 SO și 12.000 SO.

Intervenția vizează exploatații agricole cu o dimensiune economică între 4.000 SO și 11.999 SO respectiv 2.000 și 11.999 SO pentru fermele zootehnice populate cu rase autohtone. Beneficiarii eligibili sunt fermierii, cu excepția persoanelor fizice. Intervenția va viza producția agricolă primară prin investițiile tangibile și intangibile legate de modernizarea exploatației.

Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri în care prezintă situația exploatației și obiectivele pe 3 ani, trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției, nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea cererii de finanțare a exploatației agricole pe durata de execuție a contractului cu mai mult de 15%. Dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragurile minime de 4.000 SO, respectiv 2000 SO (după caz) stabilite prin condițiile de eligibilitate, solicitantul va face dovada comercializării producției proprii în procent de minimum 20%.

Sprijinul public nerambursabil maxim este de 50.000 Euro/proiect. Intensitatea sprijinului public nerambursabil va fi de maximum: **85% din costurile eligibile.**

De asemenea, tot în anul 2024 se vor deschide liniile de finanțare pentru următoarele intervenții:

- DR-12 - Investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor recent instalați
- DR 13 Achiziții de utilaje agricole pentru sectorul vegetal
- DR-16 - Investiții în sectorul legume și/sau cartofi
- DR-18 - Investiții în floricultură, plante medicinale și aromatice
- DR-21 - Investiții pentru prevenirea răspândirii pestei porcine africane (PPA)
- DR-23 - Investiții pentru procesarea și marketingul produselor agricole în vederea obținerii unor produse alimentare și produse transformate, altele decât cele prevăzute în Anexa 1 a Tratatului de Funcționare a Uniunii Europene
- DR-31 - Contribuții financiare la plata primelor de asigurare
- DR-32 - Instrumentul de sprijin al fermierilor afectați de pierderi ale producției agricole

INTERVENȚII SPECIFICE AUTORITĂȚILOR PUBLICE

Principalele intervenții din FEADR preconizate a fi implementate prin PNS 2023-2027 cu impact asupra autorităților publice și previziunea fondurile alocate (mil. Euro) pentru fiecare dintre ele, în vederea atingerii obiectivelor de performanță stabilite pentru fiecare an până în anul 2029 sunt:

- DR 25 – Modernizarea infrastructurii de irigații având o alocare de 400,00 mil. Euro,
- DR 26 - Înființarea sistemelor de irigații având o alocare de 102,42 mil. Euro,
- DR 27 - Crearea/modernizarea infrastructurii de acces agricolă având o alocare de 100 mil. Euro,
- DR 28 - Crearea/modernizarea infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural având o alocare de 201 mil. Euro,
- DR 36 - LEADER - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității având o alocare de 500 mil. Euro,
- DR 35 - Dezvoltarea cooperării în cadrul lanțului valoric având o alocare de 20,00 mil. Euro.

În prezent, pentru autoritățile publice, sunt deschise în perioada **02.11.2023 – 29.02.2024** sesiunile de depunere proiecte pe intervențiile **DR 27 - Crearea/modernizarea infrastructurii de acces agricolă** și **DR 28 - Crearea/modernizarea infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural**.

Prin intermediul **DR27**, Unitățile Administrativ Teritoriale UAT și asociațiile acestora înființate conform legislației naționale în vigoare, pot accesa fonduri nerambursabile pentru construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor agricole către ferme (căi de acces din afara exploatațiilor agricole) în vederea îmbunătățirii infrastructurii de acces agricolă, care va contribui la diminuarea tendințelor de declin social și economic și la îmbunătățirea nivelului de trai în zonele rurale. Se va urmări deservirea unei suprafețe agricole cât mai mare, care asigură accesul unui număr cât mai mare de agenți agricoli, precum și proiectele care sunt implementate în UAT-uri cu un areal agricol cât mai mare.

Valoarea sprijinului va fi de maximum 1.000.000 euro/beneficiar. Intensitatea sprijinului public nerambursabil raportată la costurile eligibile pentru un proiect va fi de 100%.

De asemenea, prin intermediul **DR 28**, Comunele (Unitățile Administrativ Teritoriale UAT) și asociațiile acestora înființate conform legislației naționale în vigoare, pot accesa fonduri nerambursabile pentru construcția, extinderea și/sau modernizarea rețelei de drumuri de interes local. În cadrul intervenției vor fi prioritizate proiectele prin care se va urmări deservirea unei populații cât mai mare, care asigură legătura cu cât mai multe căi rutiere principale sau alte căi de transport, precum și proiectele care au un rol multiplu, respectiv asigură accesibilizarea unui număr cât mai mare de agenți economici, a zonelor turistice, a investițiilor sociale sau a altor investiții finanțate din fonduri europene.

Valoarea sprijinului va fi de maximum 1.000.000 euro/beneficiar. Intensitatea sprijinului public nerambursabil raportată la costurile eligibile pentru un proiect va fi de 100%.

Potrivit calendarului publicat de MADR intervențiile **DR 25 – Modernizarea infrastructurii de irigații** și **DR 26 - Înființarea sistemelor de irigații** se preconizează a fi lansate în săptămâna **27-30.11.2023**.

Pentru dezvoltarea învățământului agricol, prin PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ se finanțează o serie de investiții specifice care să determine atât atragerea absolvenților de clasa a VIII-

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

a către acest domeniu de învățământ, cât și garantarea unei bune pregătiri profesionale a elevilor pe parcursul liceului, astfel încât să se poată asigura forță de muncă tânără și calificată în sectorul agricol.

Alocarea apelului de proiecte este de 43 milioane EURO, valoare eligibilă din PNRR, fără TVA. Ținta asumată prin PNRR pentru această investiție este de **minimum 57 de licee cu profil agricol care vor beneficia de sprijin prin intermediul granturilor. Valoarea maximă eligibilă a bugetului unui proiect este echivalentul în lei al sumei de 650.000 EURO, fără TVA.**

Data de deschidere a platformei informatice a fost 20.10.2023 iar data limită de depunere a proiectelor va fi 21.11.2023.

Fondurile vor fi alocate pentru finanțarea îmbunătățirii infrastructurii și dotării cu materiale didactice specifice a minimum 57 de licee eligibile, pentru pregătirea viitorilor fermieri antreprenori și a salariaților în domeniile agriculturii și a celor conexe acesteia. Clădirile, sălile de clasă, laboratoarele și dotările, respectiv, infrastructura educațională, constituie elemente vitale ale mediilor de învățare din școli, deoarece are efecte asupra îmbunătățirii predării, a rezultatelor școlare ale elevilor și asupra reducerii abandonului școlar.

INTERVENȚII SPECIFICE ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE NEAGRICOLE

În vederea promovării dezvoltării de activități economice neagricole în zonele rurale din România se va lansa linia de finanțare pentru intervenția **DR-29 - Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole.**

DR-29 - Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole

Prin intervenția care vizează dezvoltarea activităților neagricole în mediul rural, aceste zone pot beneficia de o dezvoltare a afacerilor care ar conduce la reducerea sărăciei existente în zonele rurale și la crearea de noi locuri de muncă.

Scopul sprijinului acordat prin această intervenție este de a promova dezvoltarea economică rezilientă, durabilă și digitală în zonele rurale prin creșterea numărului de activități neagricole desfășurate în zonele rurale, precum și dezvoltarea activităților neagricole existente, care să conducă la crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și reducerea discrepanțelor dintre mediul rural și urban.

Beneficiarii eligibili vor fi micro-întreprinderi din spațiul rural. Beneficiarii se vor supune prevederilor legislației europene și naționale în vigoare privind acordarea ajutorului de minimis.

Condiții de eligibilitate

1. Investiția trebuie să se realizeze în spațiul rural
2. Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență, incapacitate de plată sau în dificultate
3. Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din domeniile sprijinite prin intervenție
4. Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției
5. Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice

Valoarea maximă a sprijinului public/proiect este 200.000 Euro. Intensitatea sprijinului public nerambursabil raportată la costurile eligibile pentru un proiect va fi de 65%.

SESIUNI DESCHISE PENTRU BENEFICIARI PRIVAȚI – întreprinderi din sectorul agricol, întreprinderi din industria alimentară

O altă sesiune este deschisă în perioada 27.10.2023 – 27.11.2023 pentru depunere dosare de finanțare prin Schema de ajutor de stat INVESTALIM. Prin această formă de finanțare se asigură implementarea Programului național de dezvoltare și susținere a industriei alimentare INVESTALIM aferent perioadei 2023-2026.

Schema de ajutor de stat INVESTALIM are ca obiectiv dezvoltarea regională pentru înființarea sau dezvoltarea capacităților de producție din industria alimentară, acordarea ajutoarelor de stat pentru stimularea investițiilor cu impact major în economie. Prin aceste investiții se urmărește reducerea deficitului comercial al sectorului agroalimentar, stimularea investițiilor în județele cu resurse agricole sau în județele mai puțin dezvoltate, susținerea modernizării tehnologice a capacităților de producție existente, pentru a se preveni închiderea acestora și asigurarea unui consum sănătos pentru populație, cu bunuri alimentare de calitate.

Bugetul maxim al schemei este de 2.921,0 mil lei, respectiv echivalentul a aproximativ 590,0 mil euro iar bugetul anual mediu al schemei este de 730,25 mil lei, respectiv echivalentul a aproximativ 147,5 mil euro.

Prin acest program se vor acorda ajutoare de stat regionale pentru susținerea investițiilor în achiziționarea de active pentru înființarea de unități noi, extinderea capacității unei unități existente, diversificarea producției prin fabricarea unor produse noi.

Prin această schemă vor fi construite unități de procesare pentru: prelucrarea și conservarea cărnii, industria cartofilor, domeniul sucurilor din fructe și legume, prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor, fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor, fabricarea uleiurilor și grăsimilor, fabricarea produselor de morărit, fabricarea pâinii, fabricarea zahărului, industria peștelui, fabricarea preparatelor pentru hrana animalelor de fermă și a animalelor de companie.

Investițiile realizate în cadrul Programului INVESTALIM trebuie să îndeplinească, cumulativ, următoarele criterii principale:

- să aibă o valoare totală, fără TVA, de minimum 2.500.000 lei, respectiv echivalentul a aproximativ 500.000 euro;
- să demonstreze eficiența economică și viabilitatea pe toată durata implementării investiției și încă 5 ani de la data finalizării acesteia;
- să îndeplinească indicatori cantitativi și calitativi stabiliți;
- să genereze contribuții la dezvoltarea regională, prin plata de taxe și impozite la bugetul consolidat al statului și la bugetele locale, pentru perioada implementării investiției și încă 5 ani de la data finalizării acesteia;
- să genereze un efect multiplicator cuantificabil în economie prin atragerea altor investiții conexe și dezvoltarea furnizorilor locali de produse și servicii.

Întreprinderile beneficiare ale proiectelor derulate în cadrul intervențiilor DR-22 – Investiții în condiționarea, depozitarea și procesarea produselor agricole și pomicole și DR-23 - Investiții pentru procesarea și marketingul produselor agricole în vederea obținerii unor produse alimentare și produse

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

transformate, altele decât cele prevăzute în anexa 1 la Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, nu sunt eligibile pentru accesarea ajutorului de stat prin prezenta schemă pentru aceeași activitate aferentă unui cod CAEN.

În perioada 20.11.2023 – 15.12.2023 se va lansa sesiunea de depunere dosare de finanțare pentru accesarea fondurilor prin **Schema de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile pentru autoconsumul întreprinderilor din cadrul sectorului agricol și industriei alimentare.**

Sprijinul financiar în cadrul prezentei scheme este acordat pentru investiții destinate producției de energie electrică din sursele regenerabile de energie, cu sau fără instalații de stocare, contribuind la atingerea obiectivelor asumate de România în cadrul Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021 – 2030 (PNIESC), ale celor din cadrul Pactului verde european, precum și ale angajamentelor Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris și obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU.

Bugetul total estimat al schemei este de 500 mil euro, echivalent a aproximativ 2,5 miliarde lei și reprezintă sume nerambursabile din Fondul pentru modernizare, pentru perioada 2023-2028. Bugetul mediu anual al schemei nu va depăși 150 mil euro, în cadrul fiecărei proceduri de ofertare concurențială fiind stabilit bugetul afectat procedurii concurențiale respective.

Pentru sesiunea de depunere de cereri de finanțare din 2023 bugetul propus este următorul:

AN	Capacități instalate mai mici de 1 MW, inclusiv		Capacități instalate mai mari de 1 MW		TOTAL
	Sursă solară	Sursă eoliană	Sursă solară	Sursă eoliană	
2023	90.000.000 Euro	10.000.000 Euro	40.000.000 Euro	10.000.000 Euro	150.000.000 euro

Schema de ajutor de stat vizează sprijinirea investițiilor în producția de energie electrică din surse regenerabile, respectiv: solară sau eoliană, cu sau fără stocare, pentru sectorul agricol și industria alimentară și se aplică pentru proiectele care vizează:

- realizarea capacităților noi de producere energie electrică din surse solare (sub 1 MW inclusiv și peste 1 MW), cu sau fără capacități de stocare integrate;
 - realizarea capacităților noi de producere de energie electrică din surse eoliene (sub 1 MW inclusiv și peste 1 MW)
- Beneficiarii eligibili sunt:

- Întreprinderile din sectorul agricol (microîntreprinderi, întreprinderi mici, mijlocii și întreprinderi mari, inclusiv PFA, II, IF, precum și cooperativele agricole ori societățile cooperative agricole care dețin active fizice de producție și/ sau procesare produse agro alimentare), legal constituite și înregistrate la ONRC;
- Întreprinderile din sectorul industriei alimentare (microîntreprinderi, întreprinderi mici, mijlocii și întreprinderi mari, inclusiv PFA, II, IF), legal constituite și înregistrate la ONRC;
- Organizații/ federații de organizații din domeniul îmbunătățirilor funciare (OUAI/FOUAI), constituite conform Legii nr. 138/2004 privind îmbunătățirile funciare, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru sesiunea din 2023, alocarea de 150 de milioane este defalcată astfel: 100 de milioane de euro pentru capacități instalate mai mici de 1MW (energie eoliană și solară) și 50 de milioane de euro capacități instalate mai mari de 1MW (energie eoliană și solară). Valoarea ajutorului de stat este sută la sută nerambursabilă și nu poate depăși 20 de milioane de euro pentru un beneficiar.

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

Pentru energie eoliană, finanțarea este de maxim 1.400.000 de euro/ MW pentru capacități instalate mai mici sau egale de 1 MW și de maxim 700.000 euro/ MW capacități instalate mai mari de 1 MW.

Totodată, pentru energia solară, valoarea sprijinului este de până la 1.000.000 euro/MW pentru capacități instalate mai mici sau egale de 1 MW și de maxim 500.000 euro/ MW pentru capacități instalate mai mari de 1 MW. Schema de ajutor de stat bazată pe procedură de ofertare concurențială se aplică pentru proiectele care vizează realizarea capacităților noi de producere energie electrică din surse solare (sub 1 MW inclusiv și peste 1 MW), cu sau fără capacități de stocare integrate.

De asemenea, prin schemă se urmărește realizarea capacităților noi de producere de energie electrică din surse eoliene (sub 1 MW inclusiv și peste 1 MW), cu sau fără capacități de stocare integrate.

În cursul anului 2022 reprezentanții OJFIR Harghita au participat la următoarele evenimente de promovare și informare:

- Conferința de informare "Unde ajută o marca de calitate" - Informații despre oportunitățile actuale privind proiectele de finanțare, eveniment organizat de Agenția de Dezvoltare Județeană Harghita.
- „CAPfuture – Măsurile de informare despre alimente sănătoase și de calitate” - forum informativ CAP Caravan pentru fermieri și producători organizat în localitățile Feliceni, Gheorgheni și Miercurea Ciuc - Prezentări pentru fermieri, producători, membri de composesorate despre submăsurile actuale în perioada de tranziție și posibilitățile de finanțare pentru fermieri preconizate a finanțate prin PNS.
- Eveniment de informare și promovare organizat pentru autoritățile publice locale și firme de consultanță în vederea clarificării modului de aplicare a prevederilor O.U.G. 64/ 09.05.2022, act normativ care instituie măsuri pentru ajustarea prețurilor necesare actualizării costurilor investiției în contractele de achiziție publică/contractele sectoriale/acordurile-cadru, precum și în alte categorii de contracte. În forum au fost precizate clarificări referitoare modul în care se va realiza ajustarea devizelor generale de investiții în cadrul contractelor de finanțare care au asigurate sursele financiare parțial sau integral din fonduri externe nerambursabile.

Tot în anul 2022 activitatea de informare desfășurată la nivelul oficiului prin căile de comunicare clasice cuprinde informări acordate pentru 193 solicitări telefonice și 6 răspunsuri formulate în scris prin poșta electronică. Pentru programul de audiențe organizat la sediul oficiului au fost înregistrate 113 cereri.

Pentru anul 2023 până în prezent s-au acordat informări telefonice pentru 154 de solicitări și 2 răspunsuri formulate în scris prin poșta electronică. La programul de audiențe s-au prezentat 108 persoane interesate de fondurile nerambursabile care se pot obține prin noile intervenții finanțate prin PNS 2023-2027.

Au fost organizate în cursul anului și acțiuni de promovare a obiectivelor și intervențiilor cuprinse în PNS (Programul Național Strategic) pentru perioada 2023-2027 și prezentarea Calendarului estimativ de lansare a sesiunilor de depunere a cererilor de finanțare aferente intervențiilor, în localitățile: Lunca de Jos, Bilbor, Sărmaș, Săcel, Corbu și Gălăuțaș.

De asemenea, s-au organizat și videoconferințe la care au participat reprezentanți ai firmelor de consultanță din județ, având ca subiect clarificări legate de ghidurile solicitantului atașate intervențiilor preconizate a fi lansate, aflate în consultare publică pe site-ul oficial al AFIR, la acea dată.

În încheiere, recomandăm potențialilor solicitanți de fonduri europene să se informeze foarte bine legat de condițiile pe care trebuie să le îndeplinească la accesarea finanțării nerambursabile și să

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

conștientizeze de la bun început ce anume doresc să facă cu acești bani. Facem această precizare întrucât, în activitatea noastră, am constatat că unii solicitanți pleacă din start cu o idee greșită în privința accesării finanțărilor și nu își fac un plan concret de investiții.

De asemenea, dorim să asigurăm cetățenii interesați în accesarea fondurilor europene care se încadrează în aria de finanțare a intervențiilor din cadrul PNS, de întreaga noastră disponibilitate și deschidere în vederea elucidării diferitelor neclarități cu care se confruntă la elaborarea cererilor de finanțare respectiv a cererilor de plată corespunzătoare contractelor aprobate.

Totodată, dorim să reamintim faptul că, în virtutea atribuțiilor specifice conferite de prevederile legale în vigoare, nu putem să acordăm consultanță pentru întocmirea documentelor mai sus precizate și nici nu ne putem implica în activități de pre-evaluare a acestora. Cu toate acestea, vom considera în continuare fiecare beneficiar ca un „colaborator”, un „partener” în această operațiune complexă a accesării de fonduri europene întrucât avem un obiectiv comun și anume: finanțarea cât mai multor proiecte prin programe susținute din fonduri europene.

Un alt aspect pe care dorim să-l punem în evidență se referă la faptul că, la nivelul OJFIR Harghita o acțiune prioritară constă în diseminarea informațiilor interes public privind stadiul implementării PNS, tuturor celor interesați precum și a instituțiilor publice. Informații despre deschiderea sesiunilor de depunere a dosarelor de finanțare sunt comunicate întotdeauna primăriilor din județ în vederea afișării acestor date pentru informarea comunităților locale.

Oficiul Județean poate pune la dispoziția celor interesați informațiile de interes public solicitate, numai cu înștiințarea prealabilă și aprobarea conducerii superioare AFIR. Subliniem aceste aspecte deoarece structurile teritoriale ale AFIR, respectiv Centrele Regionale (CRFIR) și Oficiile Județene (OJFIR) reprezintă structuri interne ale AFIR, neinvestite cu personalitate juridică, fără buget propriu/ execuție bugetară proprie și sunt direct subordonate conducerii superioare a instituției, activitatea de gestionare a fondurilor europene nu reprezintă un serviciu public și nu intră sub incidența prevederilor Codului administrativ.

Totodată, toate informațiile cu caracter public referitoare la accesarea și implementarea intervențiilor finanțate prin PNS 2023-2027 sunt disponibile și pe pagina oficială de internet, www.afir.ro.

Cu deosebită considerație,
Director OJFIR Harghita
Dr. Ing. Ioan HÎRB

